

Osazení nové klapky na jezu v Rajhradě

18.2.2026 - | Povodí Moravy

Na jezu Rajhrad probíhá jeden z nejdůležitějších kroků aktuální rekonstrukce: osazení nové jezové klapky, která nahradí původní, technicky opotřeбенý prvek z poloviny 20. století. Tato fáze představuje zásadní moment zajišťující bezpečný, spolehlivý a hospodárny provoz jezu do dalších desetiletí.

Jez Rajhrad je klíčovým prvkem vodohospodářského systému řeky Svratky pod Brnem. Stabilizuje hladinu toku i úroveň podzemních vod v oblasti Rajhradu a zároveň významně přispívá k protipovodňové ochraně území. Od roku 2025 zde probíhá rozsáhlá rekonstrukce zahrnující opravy dlouhodobě degradovaných betonových konstrukcí pilířů, přelivné plochy a výměnu stávajících klapek umožňujících manipulaci s vodou na jezu. Nové jezové klapky jsou navrženy jako moderní ocelové konstrukce, zvýšené oproti původním klapkám o 30 cm. *„Navýšené ocelové klapky s moderním ovládáním a přípravou pro automatické řízení umožní efektivnější a rychlejší regulaci průtoků mezi jednotlivé větve Svratky. Díky tomu se sníží kolísání hladiny v nadjezí, které dnes při špičkách na MVE Kníničky dosahuje dvakrát denně až 20 cm,“* uvedl investiční ředitel Povodí Moravy Ing. Tomáš Bělaška.

Již jsou dokončeny opravy levobřežní zdi a betonáž přelivných ploch v obou polích jezu a aktuálně je osazována nová klapka o délce 17,3 m, výšce 2 m a hmotnosti 14 tun. *„Souběžně s rekonstrukcí jezu pracujeme také na výstavbě malé vodní elektrárny. Probíhá založení vtokového objektu a zemní práce na výtoku. Výkopy pro samotnou elektrárnu, která bude umístěna v místě nyní stojícího jeřábu, budeme moci zahájit až po osazení klapky,“* říká za zhotovitele, sdružení firem Metrostav CZ a OHLA ŽS, vedoucí projektu Ing. Lubomír Mik, a dodává: *„Pokračují také práce na rybím přechodu, z něhož je nyní hotová přibližně třetina délky. Vzhledem k tomu, že se jedná o tři samostatné stavby realizované na velmi omezeném prostoru, je logistika celého projektu mimořádně náročná.“*

Cílem celé rekonstrukce je dlouhodobě zajistit technickou bezpečnost jezu, stabilitu konstrukcí a ochranu přilehlého území. Práce probíhají za provozu jezu tak, aby byl po celou dobu zachován předepsaný průtok Svratky i odběr vody do energetického náhonu, Městského ramene a dalších větví.

Rekonstrukce je zároveň koordinována s výstavbou malé vodní elektrárny a rybího přechodu na pravém břehu. *„Využili jsme potřeby rekonstrukce pravého pilíře jezu a propojili ji s dlouho připravovaným záměrem výstavby malé vodní elektrárny a rybího přechodu. Od konce léta tak zde probíhá jedna z nejvýznamnějších vodohospodářských staveb v našem povodí,“* dodal Bělaška. V malé vodní elektrárně budou osazeny dvě Kaplanovy turbíny, které budou využívat spád 5,2 m až do maximální výše průtoků 10 m³/s. Rybí přechod bude kombinací technického a přírodního typu, kdy balvanité přehrážky budou doplněny klidovými tůněmi. Součástí projektu je i monitoring funkčnosti tohoto rybího přechodu, který propojí dva úseky řeky Svratky o celkové délce 25,3 km.

Projekt "MVE jez Rajhrad vč. rekonstrukce jezu a rybího přechodu" s celkovými investičními náklady ve výši 225,7 mil. Kč se skládá ze tří částí, které mají své návaznosti a milníky a jsou nezávisle na sobě financovány ze tří odlišných dotačních titulů:

Finanční náklady na rekonstrukci jezu ve výši 70,1 mil. Kč jsou spolufinancovány z Ministerstva zemědělství v rámci dotačního programu 129 500 „Podpora prevence před povodněmi V“, podprogramu 129 504 „Podpora protipovodňových opatření podél a na vodních tocích“.

Stavba rybího přechodu představuje náklady ve výši 38,1 mil. Kč a je spolufinancována Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu životního prostředí.

Výstavba malé vodní elektrárny o finančních nákladech ve výši 117,5 mil. Kč je spolufinancována Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu technologie a aplikace pro konkurenceschopnost.

<https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/osazeni-nove-jezove-klapky-na-jezu-v-rajhrade>